

tíðindablaðið

sosialurin

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevark: p/f sosialurin

Fyrstakstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hagni Djurhuus, Dagný Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressen 1981

»Man tager...«

TÁ LØGTINGIÐ varð sent til hús til síðst í oktober, legði landsstýrið nakrar lógir fram sum krevja uppæftur størri gjöld frá skattaborgarunum. Hetta omaná tær munagóðu inntøkulógirnar, sum landsstýrissamgongan frammanundan í ríkiligan mun hevur lagt á herðar skattaborgaranna.

Í VIÐMERKINGUNUM til hesar inntøkulógir verður so vakurt sagt, at tað eru neyðugar broytingar fyri at javnfæra føroysku tolllógirnar við tær lóggávur sum umliggjandi londini brúka.

MEN sannari var at siga sum er, at endamálið er nú uppæftur at leggja størri inntøkugjöld á borgaran so landskassin fær meira til forbrúk. Og tað er altíð hættisligt at geva landskassanum í ríviligari lagi, tí menninir í Tinganesi mettast ongantíð. Teir bara brúka, næstan sum eftir kóikibókin, »man tager...«

TÁ landskassin skal hava størri inntøkur er tað vanliga í tráð við nýtt lóggávuárbeiði fyri at styrkja samfelagsbúskapin á einhvønn hátt.

oddagreindir

Nú skal tað verða ein fyrimunur at drekka fínt

VIT skulu nú læra at drekka finari. Landsstýrið leggur nú fyri við at tolla drykkjuvørur øðrvísi enn higartil. Nú skal snapsurin skattast munandi meira og tey sokallaðu finaru sløginu skulu nú gerast billigari. Teir vilja helst siga í landsstýrinum, at tað er eingin meining í at tey finari vínsløginu skulu skattast so nógv — og sjálvt Karin Kjølbro hevur jú sagt frá tingsins røðarapalli, at »vit sum gjarna vilja hava gott vín at drekkast eiga víst ikki at gjalda so nógv, sum tey, ið bara drekka fyri at fáa kenning.

MEN soleiðis gongur nú sjón fyri søgn, tað er kulturur nú knappiga frá landsins ráðandi, at gera tað billigari at drekka saman við teimum finu,

MEN tað er ikki hetta sum landsstýrið er úti eftir, men tvørturímóti er landsstýrið úti eftir at leggja uppæftur størri byrðar á skattaborgaran til meirforbrúk hjá tí almenna. Brúkaramentaliteturin er óavmarkaður hjá almennum stovnum, sum ofta hava serlig evni til at krevja sum eftir kóikibókin. Og hetta ríður nú landsstýrinum og tað óhugnaliga.

VIT skulu nú aftur pæsa 10 tals milljónur krónur niður í landskassin til at verða umsitnar av sonevndu talmonnunum, sum higartil hava sýnt, at tað eru ikki teir, ið eru teir rættu, tá talan er um at spara.

PRÓGVINI um ódugnaskapin hjá hesum landsstýrinum sum eittandi at skula spara, finnast í rúgvum. Sjálvt Dagblaðið jættar hesum og sigur bært út at figgjarlógin er hækkað við 65% ístaðin fyri at hetta var tað sum teir ætlaðu at spara.

EITT er víst, langt er frá orðum til gerning.

meðan tað skal gerast dýrari hjá teimum sum vilja drekka minst uggd fyri størstu kenning.

MEN tað sum nú veruliga er hent við uppskoti landsstýrisins er eisini hetta, at nú skulu tey, sum hava ráð til at drekka finari eisini sleppa nógv billigari, meðan stóðan hjá teimum, sum noyðast at skaffa sær nakað hvønn dag, tí tey eru komin í hesa stóðuna, verða hartað uppæftur meira og koma í uppæftur eina torferari figgjarlaga stóðu. Tað verða v.ø.o. tey sum eru illa fyrikomin frammanundan, sum nú verða uppæftur verri fyri.

AT hetta skal verða eitt lið í politikkinum hjá Finaflokki er ilt at skilja.

Bókaskattur
Blaðskattur

Eingin hevði væntað at henda landsstýrissamgongan fór at gera nøkur brøgd á mentunarliga økinum, men at hon beinleiðis fór at leggja fót fyri tí sum er av grundleggjandi týðningi fyri einhvørja tjóð, sum vil bera heiti av at vera mentað og leggjast eftir tí sum finst av bókmentum, hevði eingin væntað.

Eitt av teimum lógaruppskotunum, sum landsstýrið legði fram í somu løtu sum tingið varð sent til hús leygdagin, er uppskotið um at tolla bøkur, bløð, videobond v.m. Hvat v.m. so annars stendur fyri so vil tað verða ein sannur sorgardagur, tann dagin 25% verða legd í tolli á vanligan lesnað.

At tollað vanligan lesna, bøkur og bløð v.m., so sum tað stendur í lógaruppskotinum kann lættliga gerast ein sannur meinbogi og ikki minst fyri tey

blindu og fyri fólk við ringari sjón, sum bert kunnu fáa bókliga mentan gjøgnum bond, sum eru innlisiin í Danmark og øðrum londum. Tí tað er ikki at taka seg aftur í, at hetta litla orðið »v.m.« ella »við meira« skjótt kann brúkast sum misbrúkast alt eftir »forgottbiffinandi« hjá einhvørjum toll-embætismanni. Tað er og verður eitt klárt atursting á mentunarliga økinum um føroyingar nú fara at leggja toll á bókliga mentan. Tað er ósemuligt, tað er óhoyrt.

Hetta at leggja toll á vanligar avisir og bøkur hevur higartil verið óhoyrt í Føroyum, men sjálvsagt, hetta er eitt av hjartamálum Sjálvstýrisflokksins, sum nú í langt áramál hevur stríðst fyri at basa Anders And & Co.

Tað er neyvan stórt at siga til at videobond og litað bløð við tí eyms og av tí streymi, sum rekst

politisk
viðmerk-
ing

hendavegin, verður tollað. Men vanligan bókligan lesnað og avisir eiga vit ikki at vera so smáir at skula toll leggja. Tað ger nú einki um ein dansk bók er billigari í Føroyum enn í Danmark. So frætt má Sjálvstýrisflokkurin kunna tola.

Higartil hevur tað verið ein óskrivað regla, at bókliga mentan eigur tú ikki at skatta. Men hvat, tað eru jú aðrar tíðir og harðir menn, ið fyri borgum ráða. Og tað er so mangt sum nú vendar upp sum fyrr vendi niður. Eftir frásøgnini hjá Eli Nolsø vendir Nú sjávt tann tungi endin uppeftir. Ja hvør veit.

Ein skemdargerð framd
av lögmanni og figgjarmálaráðharravið-
merkingar

Í vár viðtøk Føroya lögting eina nýggja studningslóg fyri fiskiflota okkara, tí, sum fleiri undanfarin ár var mett, at fiskiskipini ikki kundu klára seg við tann vanliga fiskiprisin, sum við lóg var ásettur.

Studningurin var ymiskur fyri tey ymisku fiskasløginu, og skipasleg, so sum linuskip, snelluskip, trolbátar, størri og smærri trolarar. Umræddi studningur hevði hjálpt til at halda tí figgjarlaga niðurkoyrda fiskiflota koyrandi, eftir ta stóru umlegging frá fjarfiskiskapi til hetta bara at fiska undir Føroyum.

Men hvussu leingi fekk henda studningslóg loyvi at virka!

Tað, sum nú er hent er, at Føroya lögmaður, Pauli Ellefsen, saman við figgjarmálaráðharra okkara, Torbjørn Poulsen, heilt uttan heimild, hevur steðgað studninginum til tey skip, sum eru ringast fyri figgjarlaga, tey skip, sum illa klára at gjalda rentur og avdrátt fyrir fallin gjöld. Hesi skip, sum

meist av øllum treingja til studning.

Slik botnórættvis gerð er ikki framd av nokrum landsstýrismanni áður. Henda gerð, sum tit hava gjørt er tann sama, sum at stiga á høvðið á einum druknandi manni, og hetta eru ikki tey gyltu lyfti sum Pauli Ellefsen gav veifarum sínum aðrenn síðsta val.

Skulu Føroya lögmaður og figgjarmálaráðharri móti eini lögtingsviðtøku sleppa at peika á tey skip, sum teimum ikki dýmar og ikki fella í mynstur teirra og koyra hesi skip á

heysin, hetta er júst tað, sum hesir menn eru byrjaðir uppá.

Men eitt skulu tit báðir, Pauli Ellefsen lögmaður og Torbjørn Poulsen vita, at er nøkur lóg og er nakað rættvisi til í hesum landi, so skal tað koma fram í hesi søk, sum tit hava fram móti teim skipum sum eru ringast fyri, um ikki fyrr so í Føroya rætti.

Mortan Johannesen
skipari

